

NR 01/118 STYCZEŃ 2021

BEZPŁATNY MIESIĘCZNIK

SILESIA

TRAM NEWS

ISSN 2299-2790

Nakład: 10 000 egz.

INWESTYCJE

Ruszają prace w Sosnowcu

»» str. 4-5

SPACERY PO REGIONIE

Nakielskie perły Donnersmarcków

»» str. 6-7

ROZMAITOŚCI

Tym razem bez pasażerów

»» str. 10

Kolejne unijne środki na tramwajowe inwestycje

»» str. 8-9

Fot. Marcin Bulanda

Jedźmy razem

Zima, nawet tak piękna jak momentami w tym roku, nie jest ulubioną porą dla organizatorów transportu publicznego. Nie przypadają za nią także pasażerowie. Nic w tym dziwnego – mróz i śnieg zakłócają funkcjonowanie komunikacji, tu i ówdzie zdarzają się awarie i opóźnienia. Skoro jednak na warunki atmosferyczne nie mamy wpływu, to musimy się do nich dostosować, radzić sobie z utrudnieniami i uzbroić się w cierpliwość. Cenne wskazówki na ten temat odnaleźć można w felietonie naszego Motorniczego w cyklu „Widziane zza pulpitu”.

Mimo mroźnej aury i ograniczeń wynikających z pandemii kontynuowane są prace inwestycyjne i remonty prowadzone przez spółkę Tramwaje Śląskie, choć zimowe warunki nie pozostały bez wpływu na tempo prac. Najświeższy raport z placu budowy zamieszczamy na stronach 4 i 5. Informujemy także o rozpoczęciu III etapu „Zintegrowanego Projektu modernizacji i rozwoju infrastruktury tramwajowej w Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej wraz z zakupem taboru tramwajowego”. Dzięki podpisanej umowie z Centrum Unijnych Projektów Transportowych, do spółki Tramwaje Śląskie trafi blisko 40 mln zł unijnej dotacji. Szczegóły można znaleźć na stronach 8 i 9.

Na naszych łamach tradycyjnie zachęcamy do dzielenia się dobrem z Wielką Orkiestrą Świątecznej Pomocy – niech to będzie okazja do serdecznego uśmiechu i do bycia razem w tych nietatnych czasach. Gorąco zapraszam także do udziału w Konkursie Walentynkowym „Zakochaną Baną do gwiazd”, który organizujemy wspólnie z Planetarium Śląskim. Nagrodą jest jedyna w swoim rodzaju przejażdżka tramwajem na randkę „pod gwiazdami”. Warto spróbować!

Bolesław Knapik
Prezes Zarządu Spółki Tramwaje Śląskie S.A.

Wikingowie w tramwaju zagrają z WOŚP

Jak co roku spółka Tramwaje Śląskie S.A. włącza się w Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Tym razem tramwaj specjalny kursować będzie w Katowicach, wożąc Wikingów, prowadzących kwestę w ramach „Finału z głową” – dla oddziałów dziecięcej laryngologii, otolaryngologii i diagnostyki głowy.

„Finał z głową” – takie jest hasło przewodnie tegorocznej zbiórki Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Tym razem Fundacja skupia się na zakupie sprzętu dla oddziałów dziecięcej laryngologii, otolaryngologii i diagnostyki głowy. Jest to już drugi Finał WOŚP dedykowany tej gałęzi medycyny. 29. Finał WOŚP odbędzie się w niedzielę 31 stycznia, ale nieprzerwana transmisja internetowa ruszy już w sobotę wieczorem.

WOŚP zagra również w Katowicach, gdzie pojawi się specjalny tramwaj. – W ostatnich latach te orkiestrowe tramwaje kursowały głównie w Bytomiu, Rudzie Śląskiej i Chorzowie, w tym roku nawiązaliśmy współpracę ze Sztabem Miejskiego Domu Kultury „Bogucice-Zawodzie” w Katowicach. Specjalny tramwaj będzie kursował od 12:00 do 16:00 między Centrum Przesiadkowym Zawodzie a placem Wolności – mówi Andrzej Zowada, rzecznik spółki Tramwaje Śląskie S.A. Orkiestrowy tramwaj będzie specjalnie udekorowany, więc nie sposób będzie go przeoczyć. Ze względu jednak na obostrzenia sanitarne,

w tym roku nie będzie zabierał pasażerów. Będą nim jeździć tylko wolontariusze oraz waleczni Wikingowie, którzy na wybranych przystankach będą zachęcać do wrzucenia datku do puszek. Tramwaj zatrzyma się na dłużej na przystankach: Zawodzie Uniwersytet Ekonomiczny, Katowice Damrota, Katowice Rynek (Teatr Śląski), Katowice Dworzec PKP, Katowice pl. Wolności – Katowice Dworzec PKP, Katowice Rynek (Teatr Śląski), Zawodzie Uniwersytet Ekonomiczny i Zawodzie Centrum Przesiadkowe.

W 2021 roku Fundacja WOŚP ma zamiar zebrać pieniądze na zakup bardzo specjalistycznych urządzeń niezbędnych w nowoczesnej chirurgii laryngologicznej, a stanowiących zazwyczaj podstawowe wyposażenie laryngologicznych sal operacyjnych. W ciągu wcześniejszych 28. Finałów, Orkiestra zebrała i przekazała na wsparcie polskiej medycyny sumę ponad 1,3 miliarda złotych, kupując ponad 65 tysięcy urządzeń medycznych.

red

SILESIA
TRAMNEWS

Wydawca:
Agencja Mediów Lokalnych mediaL
41-500 Chorzów, ul. Katowicka 105/2, tel. 32 2413 374

Redaktor naczelny: Waldemar Kosior
Redaktor wydania: Andrzej Zowada

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada

Walentynkowy konkurs „Zakochaną baną do gwiazd”

Tramwaje Śląskie i Planetarium Śląskie ogłaszają wspólny walentynkowy konkurs! Aby wziąć w nim udział należy opisać historię swojej miłości – autorzy zwycięskiej opowieści spędzą wyjątkową walentynkową randkę w „Zakochanej banie” i pod gwiazdami.

Co roku spółka Tramwaje Śląskie S.A. w Walentynki uruchamia wyjątkową linię specjalną, zwaną „Zakochaną baną”. Kursujący po Katowicach, przystrojony wagon pełen atrakcji dla zakochanych przyciąga tłumnie pary, które chcą w ten wyjątkowy dzień przejechać się niezwykłym, zabawkowym tramwajem. – Pandemia wciąż torpeduje wiele inicjatyw, ale z „Zakochanej bany” nie chcieliśmy rezygnować, stąd pomysł uruchomienia jej, dla jednej pary, która wygra konkurs. Do współpracy zaprosiliśmy Planetarium Śląskie, dzięki któremu zakochani będą mogli spędzić randkę nie tylko w wyjątkowym tramwaju, ale także pod rozgwieżdżonym niebem – mówi Andrzej Zowada, rzecznik spółki Tramwaje Śląskie S.A. Dla pary, która zwycięży w walentynkowym konkursie tramwajowa Spółka przygotowuje „Zakochaną banę”, która 14 lutego zawiezie zakochanych do zajezdni, gdzie ustawione zostanie mobilne planetarium. Tu zakochani obejrzą gwiazdny seans, delektując się pysznym poczęstunkiem. – W ten sposób, trochę dosłownie, a trochę w przenośni tramwaj zawiezie zwycięską parę do gwiazd. Jestem przekonany, że będzie to dla niej niezapomniana walentynkowa randka – uśmiecha się Jarosław Juszkievicz z Planetarium Śląskiego.

Fot. Tramwaje Śląskie S.A.

Co zrobić, by tak spędzić Walentynki? Należy w niebanalny sposób opisać historię swojej miłości! Nie ma ograniczeń ilości tekstu, nie ma narzuconych ram stylu; liczy się umiejętność opowiedzenia historii – może w sposób zabawny, może z dreszczykiem emocji, może wierszem, a może w formie komiksu... Możliwości jest wiele, ale nagroda tylko jedna! Zgłoszenia wraz z konkursowymi historiami należy wysłać do 7 lutego włącznie mailowo na adres: tramwaj@tram-silesia.pl. Jury konkursu ogłosi zwycięzców najpóźniej w środę 10 lutego na stronach internetowych organizatorów. Regulamin konkursu wkrótce pojawi się na stronach: www.tramwajeslaskie.eu oraz www.planetarium.edu.pl.

red

Ruszają prace w Sosnowcu, znamy oferentów w Mysłowicach

Sosnowiec, ul. Małachowskiego

Zdjęcia: Mariusz Banduch

Od poniedziałku 1 lutego wstrzymany zostanie ruch tramwajów wzdłuż ul. Małachowskiego w Sosnowcu. Tym samym rozpoczną się prace modernizacyjne torowiska na odcinku od ul. Mościckiego do ul. 3 Maja. Z kolei w przetargu na prace w Mysłowicach wpłynęło 6 ofert.

Generalnym wykonawcą zadania przebudowy torowiska w ciągu ul. Małachowskiego od ul. Mościckiego do ul. 3 Maja w Sosnowcu, w drodze postępowania przetargowego, wybrana została firma Silesia Invest. Do gruntownej przebudowy przeznaczony jest 400-metrowy odcinek torowiska i jezdni, która częściowo ma się zmienić w deptak. – Linia wbudowana w ul. Małachowskiego to linia jednotorowa, wobec czego nie ma możliwości prowadzenia na niej prac modernizacyjnych przy utrzymanym ruchu tramwajów. Mimo, że za oknami jeszcze zima, to nie ma powodu, by zwlekać z rozpoczęciem robót – wyjaśnia Andrzej Zowada, rzecznik spółki Tramwaje Śląskie S.A.

W związku z tym od poniedziałku 01.02.2021 r. wprowadzone zostaną zmiany w organizacji ruchu:

- tramwaje linii nr 24 kursować będą w relacji: Sosnowiec Konstancjów Okrzei – Sosnowiec Ostrogórska;
- tramwaje linii nr 26 kursować będą w relacji: Mysłowice Dworzec PKP – Sosnowiec Pogoń Akademiki, z pominięciem ul. Małachowskiego;
- tramwaje linii nr 27 kursować będą w relacji: Sosnowiec Kazimierz Górniczy pętla – Będzin Osiedle Zamkowe pętla, z pominięciem ul. Małachowskiego;
- uruchomiona zostanie tymczasowa linia nr 35 kursując w relacji: Sosnowiec Zagórze pętla – Sosnowiec Miłowice pętla;
- dla linii nr 21 zmieni się rozkład jazdy kursów nocnych.

Realizacja prac torowych w ul. Małachowskiego w Sosnowcu ma potrwać do września 2021 r. Wartość tramwajowej inwestycji wynosi 6,2 mln zł netto.

Znacznie większe, droższe i bardziej skomplikowane jest zadanie modernizacji infrastruktury torowo – sieciowej w ciągu ulic: Bytomska, Starokościelna,

Szymanowskiego i Powstańców w Mysłowicach. W poniedziałek 25 stycznia otwarte zostały oferty w przetargu na wyłonienie generalnego wykonawcy tych prac. W ogłoszonym przez Tramwaje Śląskie S.A. wspólnym z Urzędem Miasta Mysłowice przetargu wpłynęło 6 ofert w zakresie cen od niespełna 43 do ponad 56 mln zł netto, przy założonym budżecie zamawiającego wynoszącym niemal 49 mln zł netto. Komisję przetargową czeka wyteżona praca, by ocenić wszystkie oferty i wybrać tę najkorzystniejszą.

Mysłowice, ul. Starokościelna

WIADOMOŚCI Z PLACU BUDOWY

w Będzinie:

- Wzdłuż ul. Małobądzkiej na odcinku między ul. Krasińskiego a cmentarzem komunalnym wykonany został drenaż torowiska, ułożono warstwy stabilizacyjne oraz montowano kolejne słupy trakcyjne.

w Bytomiu:

- Dla zadania w ul. Frycza Modrzewskiego na większości zakresu wykonawca zdemontował starą infrastrukturę i prowadzi badania nośności gruntu.

w Chorzowie:

- Na ul. 3 Maja od ul. Katowickiej do ul. Floriańskiej trwa przekładka kabli światłowodowych. Wykonawca przystąpił do prac demontażowych na nowym odcinku – od ul. Floriańskiej do ul. Janasa. Na odcinku od strony Świętochłowic przebudowywane są instalacje podziemne; trwa zbrojenie fundamentów nowego wiaduktu nad dawną koleją piaskową.
- Na ul. Hajduckiej wykonawca wdrożył nową organizację ruchu i przystąpił do prac demontażowych na drugim torze; trwają formalne przygotowania do robót na skrzyżowaniu z ul. BoWiD.
- Na ul. Powstańców wykonawca kontynuuje przebudowę kanalizacji deszczowej oraz przebudowę instalację elektryczną; wyznaczono ostatnie brakujące lokalizacje słupów trakcyjno-oświetleniowych.

w Dąbrowie Górniczej:

- W ogłoszonych przetargach na wyłonienie wykonawcy prac modernizacyjnych torowisk wzdłuż ul. Sobieskiego, Królowej Jadwigi i Piłsudskiego termin otwarcia ofert został wydłużony.

w Mysłowicach

- 25 stycznia otwarto oferty w przetargu. Wpłynęło 6 ofert.

w Rudzie Śląskiej:

- Wzdłuż ul. Goduli wykonawca skupił się na odcinku torowiska wbudowanego w jezdnię, gdzie część odcinka jest już ułożona, a na części prowadzone są prace ziemne i przygotowawcze pod układanie płyt.

w Sosnowcu:

- Dla zadania w ul. Małachowskiego 1 lutego wstrzymany zostanie ruch tramwajów i rozpoczną się prace.
- Na budowie nowej linii tramwajowej w Zagórzu kontynuowane są prace przygotowawcze do budowy przyszłego tunelu pod ul. Braci Mieroszewskich; wykonywane są prace przy przebudowie kanalizacji wzdłuż ul. Paderewskiego oraz instalacji teletechnicznych przy rondzie Jana Pawła II.

w Świętochłowicach:

- Wzdłuż ul. Chorzowskiej wykonawca realizuje prace ziemne przy nasypie oraz prace spawalnicze ułożonych szyn. Rozpoczęły się prace przy przekładaniu infrastruktury teletechnicznej na odcinku od strony Chorzowa.

w Zabrzu:

- W rejonie skrzyżowania ul. Wolności z ul. Knurowską wykonawca przystąpił do prac demontażowych na pierwszym fragmencie torowiska, bez ingerencji w tarczę skrzyżowania.
- Dla zadania wzdłuż ul. Bytomskiej wykonawca prowadzi prace w rejonie ul. Ziemskiej oraz kończy realizację nowego wiaduktu nad linią kolejową. 8 lutego planowane jest wznowienie ruchu tramwajów między Zabrzem a Bytomiem.

Świętochłowice, ul. Chorzowska

Chorzów, ul. 3 Maja

Ruda Śląska, ul. Goduli

Bytom, ul. Frycza Modrzewskiego

Zabrze, pętla Biskupice

Chorzów, ul. Hajducka

Wszystkie wymienione w tekście inwestycje, związane są z Projektem pn.: „Zintegrowany Projekt modernizacji i rozwoju infrastruktury tramwajowej w Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej wraz z zakupem taboru tramwajowego” współfinansowanym przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w perspektywie UE 2014-2020.

W ramach cyklu artykułów, który zatytułowaliśmy „Spacery po regionie”, zachęcamy do wspólnych wędrówek ścieżkami Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego. Są to wyprawy niezwykle - odwiedzimy interesujące miejsca i obiekty, które znajdują się blisko nas, po sąsiedzku albo nawet w naszym mieście, a dla wielu wciąż pozostają nieznane.

Nakielskie perły Donnersmarcków

Niecałe pięć kilometrów na wschód od Tarnowskich Gór położona jest wieś Nakło Śląskie. Nazwa miejscowości pojawia się archiwalnych dokumentach już w 1529 roku, a znaczący jej rozwój związany był z odkryciem i eksploatacją rud srebra i ołowiu. Pod koniec XVI wieku właściciele Nakła - Nakielscy wybudowali tu swój zamek, który potem przeszedł w posiadanie Donnersmarcków.

Pałac Donnersmarcków w Nakle Śląskim, widok od strony parku

6 kwietnia 1695 roku dobra rycerskie Nakła nabył Leon Ferdynand Henckel von Donnersmarck (1640-1699) - za 5 tysięcy reńskich guldenów od Larischów z Naczesławic. Leon Ferdynand był protoplastą katolickiej bytomsko-siemianowickiej linii Donnersmarcków. W 1697 roku cesarz Leopold I Habsburg nadał ziemi bytomskiej status wolnego państwa stanowego, a Leonowi Ferdynandowi przysługiwał tytuł wolnego pana stanowego (tytuł ten równy był tytułowi księcia-cemu). Jednak wraz z zaprzestaniem wydobywania rud wieś zaczęła podupadać. Niszczał także zamek, który używany był przez Donnersmarcków okazjonalnie - ich główna siedziba rodowa znajdowała się bowiem w Siemianowicach.

W 1856 roku, hrabia Hugon I wybudował na podwalinach starego pałacu w Nakle piękny zamek w stylu neogotyku angielskiego. Projekt budowlany przypisuje się wiedeńskim architektom - Johannowi Romano von Ringe i Augustowi Schwendenwein von Lanauberg (w latach 1846-1853 architekci wzniesli dla hrabiego inny zamek - w Wolfsbergu). Obecną szatę architektoniczną nakielski zamek zawdzięcza synowi Hugona, Łazarzowi, który w 1891 roku podjął się przebudowy obiektu. Zespół pałacowo-parkowy położony jest w zachod-

niej części Nakła Śląskiego, przy ul. Parkowej. Pałac z przylegającym do niego parkiem otoczony jest murem z trzema bramami. Główna brama, z przylegającym do niej niewielkim budynkiem kordegardy, znajduje się w części północnej, naprzeciw zabudowań dawnego folwarku i plebanii. Budynek pałacu wzniesiony został na planie prostokąta, o rozczłonkowanej bryle, z dominującą kwadratową wieżą. Całość ozdobiona jest licznymi wieżyczkami i pinaklami oraz różnorodnymi otworami okiennymi. Fasada podzielona została trzema ryzalitami, zwieńczonymi

Brama wejściowa na teren pałacu i parku

schodkowymi szczytami oraz prostymi gzymsami. Niestety, nie zachowało się wiele z oryginalnego wyposażenia wnętrza pałacowego - zostały one spalone w 1945 roku przez rezydujących w nim żołnierzy radzieckich. Do dzisiaj podziwiać można jednak drewnianą klatkę schodową, witraże, ozdobny kominek w sieni czy ostrołukowe sklepienie w pałacowej kaplicy. Wielką atrakcją pałacu jest zachowany oryginalny sejf ścienny Donnersmarcków, z dwuskrzydłowymi metalowymi drzwiami. Po II wojnie światowej w pałacu mieściło się Technikum Rolnicze, które obecnie działa jako Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w nowym budynku tuż za pałacowym parkiem. Natomiast w pałacu mieści się obecnie Centrum Kultury Śląskiej, które organizuje liczne wystawy, koncerty, spotkania i konferencje. Po przeciwnej stronie drogi znajduje się neoromański kościół parafialny pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa, ufundowany przez Łazarza Henckla von Donnersmarcka. Świątynię z czerwonej cegły wybudowano w latach 1892-1894, jej projektantem był wiedeński architekt Hugo Heer. Trójnawowa budowla, z elementami sztuki bizantyjskiej, został nakryta ośmioboczną kopułą. Od strony zachodniej, przy wejściu głównym, wzniesiono dwie niewysokie wieże.

Kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Nakle Śląskim

Wnętrze kościoła NSPJ w Nakle Śląskim

Ołtarz główny kościoła pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa ma formę baldachimu. W prawym transepcie ustawiony został ołtarz z obrazami Matki Bożej, św. Józefa i św. Franciszka z Asyżu. Natomiast w transepcie lewym mieści się ołtarz z obrazem Ukrzyżowania, a także z wizerunkami św. Jana i Matki Bożej Bolesnej. Tuż przy kościele w 1898 roku wybudowane zostało rodowe mauzoleum Donnersmarcków, w którym spoczęli Łazarz IV Henckel von Donnersmarck wraz z małżonką Marią (zm. w 1914 roku) oraz syn Edwin (zm. w 1929 roku) i synowa Wilhelmina (zm. w 1943 roku). Nieco dalej, idąc ulicą Główną w kierunku Świerklańca, zobaczymy wybudowany w 1899 roku - z fundacji hrabiego Łazarza IV i jego żony Marii - klasztor i dom opieki, prowadzony przez siostry boromeuszki (Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Karola Boromeusza). Pierwotnie obiekt ten funkcjonował jako Zakład św. Łazarza, sprawujący opiekę nad sierotami po górnikach, którzy zginęli w kopalniach będących własnością Donnersmarcków. Dla ciągle rosnących potrzeb opiekuńczo-wychowawczych dom rozbudowano do dzisiejszego stanu, a siostry obok sierocińca prowadziły również

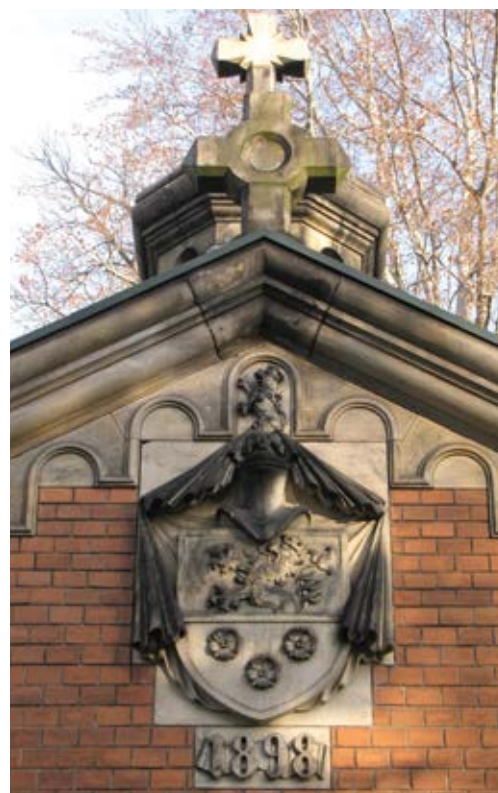

Mauzoleum Donnersmarcków

przedszkole - ochronkę, pielęgnowały chorych, prowadziły szkołę gospodarstwa domowego dla dziewcząt. Obecnie w budynku mieści się Dom Pomocy Społecznej dla dzieci, młodzieży i dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie.

Udając się w dalszy spacer ulicą Główną, zauważymy budynek odnowionej remizy strażackiej (Ochotnicza Straż Pożarna w Nakle działa od 1910 roku) i kapliczkę św. Jakuba, pochodzącą prawdopodobnie z końca XVIII wieku. Z kolei za dworcem kolejowym dostrzeżemy trzy istniejące już od XIV wieku wapienniki, które czynne były do 1959 roku jako prażalnia dolomitu wydobywanego w Suchej Górze i Bobrownikach. Po drodze zauważymy jeszcze zabudowania szkoły podstawowej, wybudowanej w latach 1910-1912. Obecnie szkoła nosi imię Kai Mireckiej - pisarki, działaczki społecznej, projektantki mody z Piekar Śląskich. Dodatkową atrakcją okolicy jest sztuczne jezioro Chechło-Nakło, leżące po części na terenie Nakła i pobliskiego Świerklańca. Zbiornik powstał w latach 60. XX wieku, po zalaniu dawnej kopalni piasku.

Tekst i zdjęcia: Adam Lapski
Przewodnik turystyczny

Herb Donnersmarcków nad wejściem do mauzoleum

Dom opieki i klasztor przy ul. Główniej

Kapliczka św. Jakuba z widokiem na remizę strażacką

Pozostałości wapienników z XIV wieku

Kolejne unijne środki na tramwajowe inwestycje

Zabrze, ul. Zbigniewa Religi

To już trzecia część największego w historii spółki Tramwaje Śląskie S.A. projektu inwestycyjnego, która uzyskała dofinansowanie środkami Unii Europejskiej. Dzięki podpisanej umowie z Centrum Unijnych Projektów Transportowych, do Spółki trafi blisko 40 mln zł unijnej dotacji.

Umowa spółki Tramwaje Śląskie S.A. i Centrum Unijnych Projektów Transportowych dotyczy etapu III „Zintegrowanego Projektu modernizacji i rozwoju infrastruktury tramwajowej w Aglomeracji Śląsko – Zagłębiowskiej wraz z zakupem taboru tramwajowego”. Ze względu na trwającą pandemię, umowa podpisana została drogą elektroniczną.

Etap III projektu obejmuje 4 zadania infrastrukturalne związane z przebudową istniejącej infrastruktury na terenie Katowic oraz 3 zadania związane z zakupem specjalistycznych pojazdów technicznych, tj. zakup 3 pojazdów torowych, zakup szlifierki torowej oraz zakup pojazdu specjalistyczno-ratunkowego. Wartość etapu III projektu

wynosi blisko 76 mln zł, z czego ponad 61 mln zł to środki kwalifikowane, a dofinansowanie unijne wyniesie niemal 40 mln zł. Środki pochodzą z Programu Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (POIiŚ). – Mamy ogromną satysfakcję z tego, że mimo, iż zmuszeni byliśmy do zmiany zakresu rzeczowego etapu trzeciego naszego projektu inwestycyjnego, zdołaliśmy go dobrze przygotować i uzyskać akceptację ze strony organów europejskich oraz Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej. Wkrótce będziemy ogłaszać pierwsze przetargi na realizację zadań z tego etapu – powiedział Bolesław Knapik, prezes Zarządu spółki Tramwaje Śląskie S.A. Charakterystyka zadań infrastrukturalnych w ramach etapu III:

- Przebudowa torowiska tramwajowego w ul. Obrońców Westerplatte w Katowicach na odcinku od ul. Korczaka do ul. Wańkowicza (odcinek znajduje się pomiędzy zadaniami realizowanymi w perspektywie finansowej 2007 – 2013). Linia dwutorowa o długości ok. 1200 metrów toru pojedynczego (mtp.).
- Przebudowa torowiska tramwajowego wzdłuż ul. Chorzowskiej w Katowicach na odcinku od ul. Żłotej do ul. Dębowej. Linia dwutorowa o długości ok. 790 mtp.
- Przebudowa torowiska tramwajowego wzdłuż trasy im. Nikodema i Józefa Renców w Katowicach na odcinku od ul. Wiśniowej do ul. Brackiej (znajduje się pomiędzy zadaniami realizowanymi w perspektywie finansowej 2007 – 2013). Linia dwutorowa o długości ok. 1520 mtp.
- Przebudowa torowiska tramwajowego w ul. 1 Maja i ul. Obrońców Westerplatte w Katowicach na odcinku od wiaduktu DK79 do „Baterpolu” (pomiędzy zadaniem realizowanym w perspektywie finansowej 2007 – 2013 oraz zrealizowanym w 2020 r. projektem pn. „Katowicki System Zintegrowanych Węzłów Przesiadkowych – węzeł Zawodzie”). Linia dwutorowa o długości ok. 2390 mtp.

Nowy wagon Modertrans Moderus MF 10 AC

Prezes Bolesław Knapik podpisuje umowę z CUPT etap II

Dąbrowa Górnicza, ul. Kasprzaka

Świętochłowice, ul. Chorzowska

Pojazd specjalistyczny pogotowia sieciowego

– Dofinansowanie z Programu Infrastruktura i Środowisko na modernizację infrastruktury tramwajowej to kolejny krok, aby jeszcze bardziej zachęcić mieszkańców Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, w tym osoby z ograniczoną mobilnością, do korzystania z transportu publicznego – podkreśla Joanna Lech p.o. dyrektora CUPT, a Waldemar Buda, wiceminister Funduszy i Polityki Regionalnej dodał: – Dzięki inwestycji Katowice zyskają nie tylko prawie trzy kilometry zmodernizowanych linii tramwajowych, ale również nowe, przebudowane przystanki, które będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Liczymy, że inwestycja zachęci mieszkańców do porzucenia samochodów i częstszego korzystania z komunikacji miejskiej. Głównym celem projektu jest usprawnienie istniejącego systemu komunikacji publicznej na terenie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii poprzez zwiększenie udziału przyjaznego środowiska transportu tramwajowego. W latach 2017 i 2018 dofinansowanie z POLiŚ otrzymały dwa wcześniejsze etapy projektu spółki Tramwaje Śląskie S.A. – dofinansowanie dla etapu I wynosiło pierwotnie ok. 393 mln zł (później zwiększone do ok. 462 mln zł), zaś dla etapu II ok. 98 mln zł. Część zadań infrastrukturalnych w ramach I i II etapu zostało już zrealizowanych, część prowadzona jest aktualnie, a kolejne będą realizowane w następnych latach. Trwają także dostawy kupionych w ramach zadań taborowych w etapie I nowych niskopodłogowych tramwajów.

red

Beneficjent: Tramwaje Śląskie S.A.

Projekt: „Zintegrowany Projekt modernizacji i rozwoju infrastruktury tramwajowej w Aglomeracji Śląsko – Zagłębiowskiej wraz z zakupem taboru tramwajowego – etap III”:

- Wartość całkowita projektu: 75 823 776,06 zł
- Wydatki kwalifikowane: 61 348 063,18 zł
- Dofinansowanie UE: 39 724 745,54 zł

Nowy wagon Pesa 2017N

Drodzy Pasażerowie! Zwykle spotykamy się na trasie, gdy za pulpitem tramwaju staram się dowieźć Państwa bezpiecznie i punktualnie do celu podróży. W tramwaju widzieliśmy się nieraz – i mogły się między nami pojawić pewne nieporozumienia. Dlaczego tak było – i co zrobić, aby ich uniknąć? Jak bezpiecznie i wygodnie odbyć podróż tramwajem...? Aby choć w części odpowiedzieć na te pytania udzielono mi fragmentu łamów „Silesia Tram News”. Zatem – uwaga, odjazd!

**widziane
z pulpitu**

Tym razem bez pasażerów

Bywają i takie służby. Jest zimowy wieczór, a do wyjazdu szykuję moją dzisiejszą towarzyszkę – „Karolinę” (czyli wagon typu 4N), damę nieco wiekową, ale za to zaprawioną w „białej robocie”, jak mało który wagon. Z jej przodu zamiast tablicy z numerem linii – podstawowa broń do walki z leżącym na torach śniegiem: lemiesz. Drodzy Państwo – tę noc przyjdzie nam spędzić w pługu śnieżnym.

A praca to zupełnie inna, niż w normalnym, liniowym ruchu. Nie obowiązuje mnie żaden rozkład jazdy – trasę... ustalają mi koledzy. I to niekiedy dosłownie – bo na podstawie zgłoszeń innych motorniczych Dyspozytor Ruchu decyduje o tym, na które odcinki linii tramwajowych pług powinien pojechać w pierwszej kolejności. Trudno też precyzyjnie określać rozkład jazdy, gdy śnieg pada cały czas, a na niektórych torach, przez które przyjdzie mi jechać, od kilku godzin tramwaju nie było. Wtedy nawet największy „wirtuoz nastawnika” musi skapitulować przed potęgą natury, wycofać się... i ponowić atak na warstwę białego puchu, czasami kilkakrotnie – do uzyskania przejezdności toru. I choć nie zatrzymuję się na przystankach – to jednak czekają mnie postoje przy zwrótnicach, które często trzeba ręcznie odśnieżyć

Fot. Jakub Drogoś

specjalną szczotką – a i nie wolno przez nie przejechać z opuszczonym lemieszem albo szczotką pługu. Każdy taki postój to też okazja, by wagon odpoczął, no i by sprawdzić jego stan techniczny; mimo swej prostoty „eNki” (a to na ich bazie powstały wszystkie firmowe pługi) to wagony wymagające serca i czujnego oka.

Wspominałem o lemieszu lub szczotkach – ponieważ mamy w zasadzie trzy rodzaje pługów. Lemieszowe, te zbliżone do drogowych – odgarniają śnieg na bok torowiska. Wirnikowe z kolei wyposażone są w potężną szczotkę z lin stalowych – ich rolą jest zebranie śniegu i odrzucenie go nieco w bok; znakomicie radzą sobie z bardziej ubitym i zmrożonym śniegiem. Są wreszcie – używane przez zajezdnię będzińską i bytomską – pługi wirnikowe bez własnego napędu, pchane przez inne wozy. Tym „potworom” naprawdę mało co jest straszne, ale też praca na nich dla całej, kilkusobowej w tym przypadku obsługi – to naprawdę ciężka harówka wymagająca pełnej czujności przez cały czas.

Pługi zazwyczaj spotkać można w nocy – choć w przypadku naprawy dających się we znaki opadów śniegu, również w ciągu dnia pojawiają się na trasie. Widząc taki pojazd pamiętać należy o tym, że lemiesz bądź szczotka „zbiera” wszystko, co napotka na torach – i mimo naszej największej ostrożności, może być to nie tylko śnieg, ale też lód czy kamienie. Choć doskonale rozumiem, że taki pojazd aż prosi się o zdjęcie i wzbudza zrozumiałe zainteresowanie – nie zapominajmy o tym, gdy mamy go w zasięgu wzroku. Pamiętać też należy, że pracujący pług (a szczególnie zestaw odśnieżający!) mimo niezbyt porywającej prędkości, z jaką się porusza, może mieć zdecydowanie dłuższą drogę hamowania, niż nam się wydaje – a poza tym spotkanie człowieka lub karoserii samochodowej z zabłąkanym kamieniem też nie jest niczym przyjemnym... Zwiedzający kilka miast, linii i pętli powoli kieruję się w stronę zajezdni – z lemieszem wciąż pryska na bok śnieg. Mijam koleżanki i kolegów, którzy dopiero zaczynają pracę – na linię wyjeżdżają pierwsze tramwaje. Dojadą Państwo nimi punktualnie: ktoś nie spał, by dojechać mógł ktoś – warto o tym pamiętać. Do zobaczenia na (odśnieżonej) trasie!

Motorniczy

Fot. Andrzej Zowada

Bilety miesięczne kupisz przez telefon

Działająca od ubiegłego roku aplikacja Mobilny ŚKUP szybko się rozwija i zwiększa swoją funkcjonalność. Teraz można w niej kupić m.in. bilety 30-dniowe i 90-dniowe, tygodniowe, dzienne, dobowe i oczywiście jednorazowe.

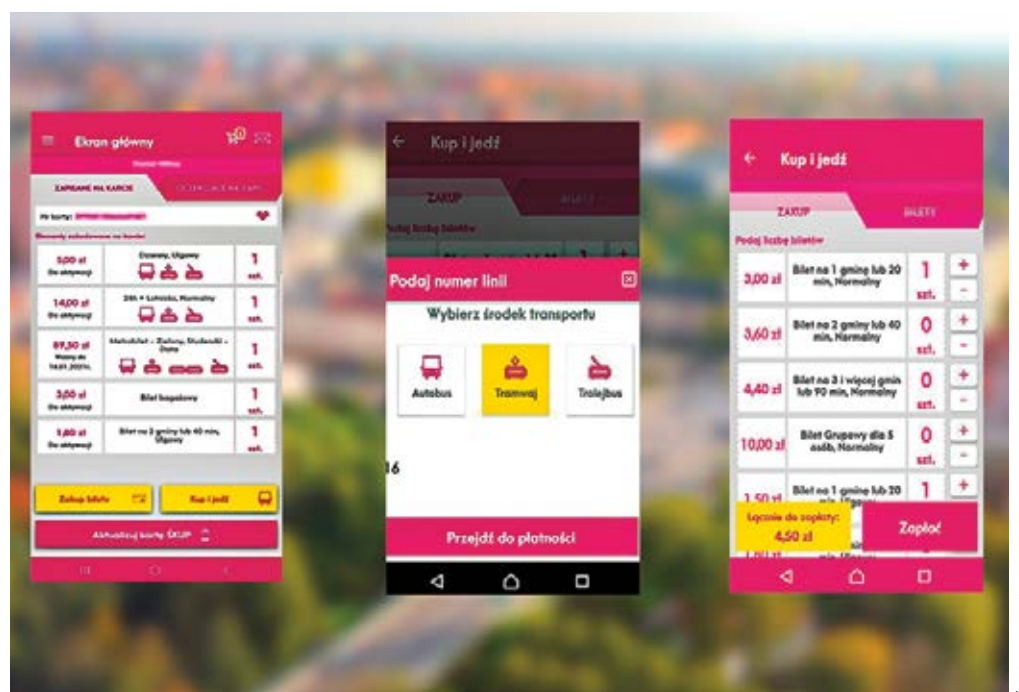
Mobilny ŚKUP został uruchomiony w kwietniu 2020 roku. Od tej pory za pomocą telefonu komórkowego z technologią NFC można między innymi samodzielnie kodować bilety zakupione online za pośrednictwem Portalu Klienta. Wcześniej było to możliwe tylko po przyłożeniu karty do kasownika w pojeździe. Równolegle cały czas prowadzone były prace związane z wyposażeniem aplikacji w możliwość sprzedaży biletów.

Od 4 stycznia 2021 roku aplikacja Mobilny ŚKUP pozwala kupić bilety dostępne w taryfie ZTM. Chodzi o bilety:

- 30-dniowe i 90-dniowe,
- 30-dniowe Metrobilety – wspólną ofertę ZTM i Kolei Śląskich,
- bilety wieloprzejazdowe ważne przez 180 dni,
- bilety dzienne (ważne do północy dnia, w którym zostały kupione),
- bilety 24-godzinne (ważne przez 24 godziny i uprawniające do przejazdu liniami autobusowymi na lotnisko),
- bilety jednorazowe – w tym również bilety grupowe umożliwiające przejazd do 5 osób w grupie.

Z aplikacji Mobilny ŚKUP może korzystać posiadacz karty ŚKUP – po zalogowaniu się do niej przez podanie numeru posiadanej przez siebie – spersonalizowanej lub niespersonalizowanej – karty ŚKUP lub loginu oraz podanie hasła. Po zakończeniu modernizacji systemu ŚKUP, która rozpocznie się po rozstrzygnięciu przetargu i podpisaniu umowy (termin składania ofert upływa 16 lutego), możliwa będzie rejestracja nowych użytkowników także bez konieczności posiadania karty.

Po zalogowaniu się do aplikacji, na dole ekranu pojawiają się dwa przyciski, które zostały wyróżnione na żółtym tle. Jeden z nich to „Kup i jedź”, czyli moduł szybkiego zakupu biletów jednorazowych w wersji normalnej lub ulgowej (20 minut lub jedno miasto; 40 minut lub dwa miasta; 90 minut lub cała sieć) oraz grupowego i bagażowego. Przycisk ten przede wszystkim pozwala na szybki zakup i wirtualne skasowanie biletu przed rozpoczęciem podróży. Bilet zakupiony w ramach modułu „Kup i jedź” wyświetlany jest na ekranie telefonu w postaci QR kodu, który należy okazać podczas kontroli. Dużym udogonieniem jest możliwość skorzystania z automatycznych podpowiedzi numerów linii autobusowych, tramwajowych

lub trolejbusowych. Do tego niezbędne jest wyrażenie zgody na korzystanie z lokalizacji GPS. Podanie numeru linii, w której rozpoczynamy naszą podróż, jest konieczne podczas zakupu każdego biletu jednorazowego w module „Kup i jedź”. Po uruchomieniu lokalizacji aplikacja zasugeruje nam krótką listę linii, zatrzymujących się na przystanku, w pobliżu którego się znajdujemy.

W sytuacji, gdy nie wyrazimy zgody na udostępnienie naszej lokalizacji, koniecznym będzie ręczne wpisanie numeru linii, w której rozpoczynamy swoją podróż. Po wyborze wszystkich biletów, które chcemy kupić, opcja „Zapłać” pozwoli nam sfinalizować transakcję. Możliwe formy płatności to BLIK lub szybki przelew internetowy.

Drugi moduł to „Zakup biletu”, dzięki któremu w aplikacji przechodzimy do wyboru interesującego nas biletu z całej oferty dostępnej w Taryfie ZTM. Poza biletami krótkookresowymi (20 minut lub jedno miasto; 40 minut lub dwa miasta; 90 minut lub cała sieć oraz grupowego i bagażowego), dostępne są w tym miejscu bilety średniookresowe (dzienny, 24-godzinny lub tygodniowy) oraz długookresowe (30- i 90-dniowy, wieloprzejazdowy, Metrobilet). W odróżnieniu od poprzedniej opcji, w tym module

wszystkie zakupione bilety można zakodować później na naszej karcie ŚKUP. Mobilna Aplikacja pozwala zatem na zdalny zakup biletów – do tychczas możliwy tylko za pośrednictwem Portalu Klienta ŚKUP. Podobnie jak w przypadku opcji „Kup i jedź” – możliwe formy płatności to BLIK oraz szybki przelew internetowy.

Poza wymienionymi funkcjonalnościami, aplikacja umożliwia także skontaktowanie się z ZTM – bez konieczności bezpośredniego udania się do Punktu Obsługi Pasażera czy Punktu Obsługi Klienta.

Przy pomocy aplikacji zgłosimy też sprawy dotyczące infrastruktury pojazdowej, przystankowej, a także automatów i parkomatów ŚKUP – z możliwością przesyłania zdjęć. W ten wygodny sposób będzie można m.in. przesyłać informację o zbyt dużej liczbie pasażerów w danym pojeździe. Mobilny ŚKUP umożliwia również uzyskanie dostępu do aktualnych rozkładów jazdy ZTM. Dzięki możliwości wysłania wiadomości pozwala bezpośrednio kontaktować się z organizatorem komunikacji. Aplikacja wyświetla także dane o posiadanej karcie, takie jak: zapisane środki, ulgi, datę ważności oraz daje możliwość zmiany hasła i kodu PIN, a nawet zablokowania karty oraz złożenia reklamacji i przegląd historii transakcji.

Źródło: www.metropoliaztm.pl

Tramwajem przez świat

W poprzednim wydaniu miesięcznika zamieściliśmy zdjęcie tramwaju w Innsbrucku.

Zachęcamy do dalszego udziału w naszej zabawie i do rozwiązania kolejnej fotograficznej zagadki. Wśród tych, którzy wykazą się spostrzegawczością i wiedzą, rozlosowane zostaną nagrody ufundowane przez Tramwaje Śląskie S.A. Z laureatem z poprzedniego numeru skontaktujemy się osobiście.

Odpowiedzi prosimy nadsyłać do 15 lutego na adres redakcji: Agencja Mediów Lokalnych mediaL, ul. Katowicka 105, 41-500 Chorzów lub na adres: biuro@agencjamedial.pl

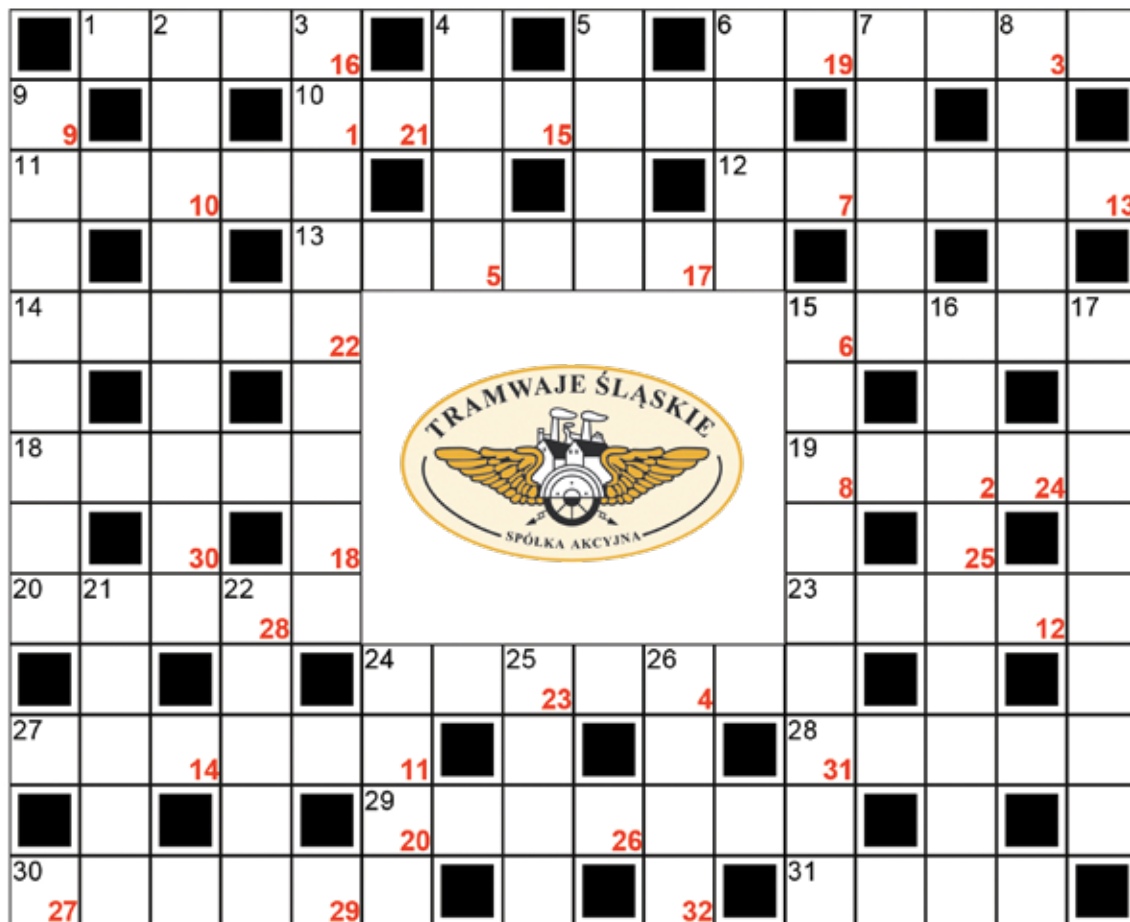
Innsbruck, Austria

Gdzie wykonano to zdjęcie?
Należy podać kraj i miasto

Zdjęcie ze zbiorów Michaela Russela

Krzyżówka

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 32 utworzą rozwiązanie.

Wśród czytelników, którzy nadeślą prawidłowe rozwiązania do 15 lutego na adres wydawcy rozlosujemy nagrody rzeczowe. Z laureatem z poprzedniego numeru skontaktujemy się osobiście.

Adres redakcji: Agencja Mediów Lokalnych mediaL, ul. Katowicka 105, 41-500 Chorzów.
Rozwiązania można przysyłać pocztą elektroniczną (na adres: biuro@agencjamedial.pl).
Uwaga: oprócz adresu nadawcy należy podać numer telefonu kontaktowego.

POZIOMO:

- 1) sioło.
- 6) dren.
- 10) rodzaj ganku.
- 11) zmyślony powód.
- 12) autko wyścigowe.
- 13) jest nią Watykan.
- 14) bielak lub szarak.
- 15) ogłoszenie w prasie.
- 18) mocarz.
- 19) krach finansowy.
- 20) pasza dla siwka.
- 23) płaksa.
- 24) przyprawa do pizzy.
- 27) ozdoba z paciorków.
- 28) lekceważy zasady.
- 29) np. triathlon.
- 30) kapelusz z włókien palmy.
- 31) mocny trunek.

PIONOWO:

- 2) projektodawca.
- 3) lichtarz.
- 4) milczek.
- 5) imię Dymnej.
- 6) utwór o dziejach rodu.
- 7) błyszcząca blaszka na stroju ludowym.
- 8) na nim obraz z rzutnika.
- 9) „Brzydkie ...”, baśń.
- 15) ewolucja cyrkowca.
- 16) jest nią niania.
- 17) linka do podskoków.
- 21) siwa u Mikołaja.
- 22) załoga wioślarska.
- 24) litera po alfie.
- 25) ciężka praca.
- 26) ukochany.